

Puolustusvoimien varusmiesten ja henkilöstön työterveyshuollon tutkimukset sekä säteilyturvallisuuteen liittyvät palvelut HUS Diagnostiikkakeskuksessa

Ohje perustuu Puolustusvoimien ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän (jäljempänä HUS) väliseen palvelusopimukseen (allekirj. 15.1.2021). Tässä ohjeessa kuvataan Sotilaslääketieteenkeskuksen ja sen alaisten varuskuntien terveysasemien kuvantamis- ja asiantuntijapalvelut sekä niihin liittyvät käytännöt normaalioloissa.

1. Lähete-lausuntokäytännöt ja tutkimukseen tuleminen
2. Kuva-arkisto ja tietosuoja
3. Asiantuntijapalvelut

1. Lähete-lausuntokäytännöt ja tutkimukseen tuleminen

Natiivitutkimuksiin ei tarvita ajanvarausta. Ajanvaraus ultraäänitutkimuksiin sekä kliinisen fysiologian ja kliinisen neurofysiologian tutkimuksiin tapahtuu puhelimitse siitä toimipisteestä, jossa tutkimus tehdään (kts. taulukko).

Puolustusvoimien lähettävä yksikkö vastaa potilaiden ajanvarauksesta, ohjeistuksesta (<https://www.hus.fi/hoidot-ja-tutkimukset/potilasohjeet-laboratoriot-ja-kuvantaminen>), esivalmisteluista sekä tarvittaessa potilaskuljetuksista. Tutkimuspyyntö toimitetaan paperitulosteena joko potilaan mukana, salattuna sähköpostilla tai se faksataan. Tutkimuspyynnön läheteteksti kirjoitetaan tai skannataan HUSin järjestelmään, jonka jälkeen paperilähete hävitetään HUSin ohjeistuksen mukaisesti, kuitenkin aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua tutkimuksen tekemisestä.

Kuvat ja lausunto toimitetaan CD:llä postissa tai päivystystapauksissa annetaan potilaan mukaan. Lausunto voidaan toimittaa tutkimuksen jälkeen myös salatulla sähköpostilla tai postitse. Lähettävä yksikkö ilmoittaa kuvantavaan yksikköön sähköpostiosoitteen, mikäli lausunto välitetään salattuna sähköpostina. Tutkimuksen hinnan lisäksi laskutetaan kuvakopiotallenne ja maksu paperilähetteen muuttamisesta sähköiseksi lähetteeksi.

2. Kuva-arkisto ja tietosuoja

Puolustusvoimat on EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (EU/2016/671) tarkoittama potilastietojen rekisterinpitäjä ja henkilötietojen käsittelijänä toimii HUS, minkä vuoksi radiologian tutkimukset arkistoidaan HUSin PACS-järjestelmään näkymärajatusti. Näkymärajausta ohjaa lähettävän yksikön koodi. Fysiologiset tutkimukset lausuntoineen ja kuvaliitteineen on tallennettu HUS Diagnostiikkakeskuksen laboratoriotietojärjestelmiin (Apotin käyttönoton myötä HUSin XDS-arkistoon). Tutkimukset välittyvät Kantaan, mikäli lähettävä yksikkö näin määrittelee.

Mikäli potilas siirtyy esim. erikoissairaanhoidon potilaaksi, lupa kuvien siirtämisestä voidaan antaa potilaan suostumuksella*, jotta erikoissairaanhoido näkee kuvat. Kuvasiirron pyytävä yksikkö huolehtii potilaan suostumuksesta.

- a) HUS-alueella potilaan siirtyessä HUSin erikoissairaanhoidoon tutkimuksen kopiointi HUS PACS-järjestelmän HUSYHT-rekisteriin pyydetään joko Laakson, Lohjan tai Raaseporin sairaalan röntgenistä.
- b) Potilaan siirtyessä muuhun kuin HUSin erikoissairaanhoidoon kuvien lähettäminen toiseen arkistojärjestelmään pyydetään Laakson, Lohjan tai Raaseporin sairaalan röntgenistä.
- c) Kymsoten alueella tutkimuksen kopiointi HUS PACS-järjestelmästä Kymsoten alueen arkistojärjestelmään pyydetään Kymenlaakson keskussairaalan röntgenistä tai Pohjois-Kymen sairaalan röntgenistä.
- d) Eksoten alueella tutkimuksen kopiointi HUS PACS-järjestelmästä Eksoten alueen arkistojärjestelmään pyydetään Etelä-Karjalan keskussairaalan röntgenistä.
- e) Jos tutkimuksen lähetys tarvitaan päivystysaikana, tehdään se Lohjan, Kymenlaakson keskussairaalan, Pohjois-Kymen sairaalan tai Etelä-Karjalan keskussairaalan röntgeneistä.

* [Suostumus tai kielto potilastietojen luovuttamiseen](#) (internet: www.hus.fi > Potilaalle > Opas potilaalle > Hoidon jälkeen > Potilasasiakirjojen käyttö ja salassapito), ruotsinkielinen: [Samtycke respektive förbud att lämna ut/ inhämta patientuppgifter](#).

3. Asiantuntijapalvelut Kymsoten alueella

HUS Diagnostiikkakeskus tuottaa säteilylainsäädännön edellyttämät säteilyturvallisuusasiantuntijoiden (STA) ja säteilyturvallisuusvastaavan (STV) palvelut SOTLK:n Vekarajärjen terveysaseman röntgentoimintaan. STA on henkilö, joka antaa toiminnanharjoittajalle neuvoja työntekijöiden, potilaiden ja väestön säteilysuojelun varmistamiseksi, sekä koordinoi toimintaa asiantuntijana. STV on henkilö, joka huolehtii säteilysuojelun toteuttamisesta paikallisesti. Palvelut laskutetaan HUS Diagnostiikkakeskuksen hinnaston mukaisesti.

TUTKIMUSPAIKKA	OSOITE	PUHELIN
1. HUS alue		
Natiivi- ja UÄ-tutkimukset (hus.fi/röntgenit)		
Elielinaukion röntgen (myös luuntiheysmittaukset ja alle 35-vuotiaiden rintarauhasten uä-tutkimukset)	Elielinaukio 2 G Helsinki	09 4717 2308
Kirkkonummen röntgen (vain sukeltajien keuhkokuvaus)	Virkatie 1, Kirkkonummi	040 126 9161
Laakson sairaalan röntgen	Lääkärintie 8 D Helsinki	050 421 7765
HUS Raaseporin sairaalan röntgen	Itäinen Rantakatu 9 Tammisaari	019 224 2250
Lohjan sairaalan röntgen	Sairaالاتie 8 Lohja	019 380 1230
Naistenklinikan röntgen (vain mammografia ja rintojen uä-tutkimukset)	Haartmaninkatu 2 Helsinki	09 471 72866
Kliinisen neurofysiologian (KNF) ja kliinisen fysiologian (KLF) tutkimukset		
Meilahden sairaalan Kliininen fysiologia (Kliininen rasituskoete, spiroergometria ja ultraääni tilataan aina puhelimitse. Lähetetutkimukset etukäteen faksattuna yksikköön, fax 09 4717 4018).	Haartmaninkatu 4 Helsinki	klo 8–9 ja 14–15: 09 471 74432 klo 9-14: 09 471 72552
Meilahden tai Laakson sairaalan KNF (ENMG ja unitutkimukset) Tutkimuspaikka määräytyy aikaa annettaessa.	Haartmaninkatu 4 Helsinki	09 471 72492
Lohjan sairaalan KNF (ENMG ja unitutkimukset)	Sairaالاتie 8 Lohja	019 380 1330

TUTKIMUSPAIKKA	OSOITE	PUHELIN
2. Kymsten alue (hus.fi/röntgenit)		
Kymenlaakson keskussairaalan röntgen	Kotkantie 41 Kotka	044 269 1607
Pohjois-Kymen sairaalan röntgen (Vekarajärven varuskunnan potilaat) Kouvolaan röntgen 24.5 alk.	Ruskeasuonkatu 3 45100 Kouvola 24.5 alk.	040 481 5233
Säteilyturvallisuusvastaava (STV)	Kymenlaakson keskussairaalan röntgenin ylilääkäri	044 223 1435
Säteilyturvallisuusasiantuntija (STA)	HUS Diagnostiikkakeskuksen radiologian lääketieteellinen fysiikka, vastaavana ylifysiikka Mika Kortesniemi	050 4271319

TUTKIMUSPAIKKA	OSOITE	PUHELIN
3. Eksoten alue (hus.fi/röntgenit)		
Etelä-Karjalan keskussairaalan röntgen	Valto Käkelän katu 1, 53130 Lappeenranta	Neuvonta ark. klo 10–14puh. 040 127 4189
Armilan röntgen	[Ajanvaraus vain ultraäänitutkimuksiin, muihin tutkimuksiin voit tulla ilman ajanvarausta. ?] Armilankatu 44, 53100 Lappeenranta	Aukioloajat ma– to klo 8–15.30, pe klo 8–14.30. Puh. 044 791 4755
Honkaharjun röntgen	Honkaharju 4, 55800 Imatra	Röntgenajan- varaukset arkisin klo 8–14. Puh. 05 352 0770